

שיחת השבוע

יש חדש

עלייה לקבר רחל

בשבת זו, י"א במרחשוון, יחול יום פטירתה של רחל אימנו. המוני בית ישראל יפקדו את קברה לפני השבת ואחריה. חברת אגד מעמידה מערך אוטובוסים מתוגבר מבנייני האומה לקבר רחל. האוטובוסים יפעלו ברציפות מיום חמישי אחה"צ ועד יום שישי אחה"צ, ומצאת השבת ועד חצות. מחיר הנסיעה יזול ויהיה כמחיר נסיעה עירונית. המתחם ייסגר ביום שישי בשעה 3 אחה"צ עד שעה אחרי צאת השבת.

ממתק לשבת

צעירי חב"ד פותחים השבוע בהוצאת עלון חדש לילדים, שיופץ עלידי בתי חב"ד בכל רחבי הארץ. העלון קרוי 'ממתק לשבת', והוא למעשה שדרוג וחיידוש של העלון הוותיק שיצא לאור מטעם בית חב"ד המרכזי בבאר שבע. עכשיו הוא מופיע במתכונת חדשה, עם תכנים ומדורים חדשים. את העלון אפשר להשיג בבתי חב"ד, ואפשר להירשם כמנויים בטל' 072-2770130.

שבת ארץ ישראל

היישוב אלון מורה, חלוץ ההתיישבות היהודית בשומרון, מארח השבת המונים מכל רחבי הארץ, לשבת מיוחדת שממוקדת בארץ ישראל. המשתתפים ישמעו שיעורים והרצאות מפי רבנים ואישי ציבור שיתארחו ביישוב.

זמני השבוע

ירושלים תלאביב חיפה באר שבע אילת ניו יורק

5:41	4:40	4:37	4:24	4:34	4:19
6:40	5:35	5:34	5:31	5:33	5:31

מוקד חב"ד
לשירותכם 289 בתי חב"ד
***3770**

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר חב"ד 60840
טל' 072-2770100 • פקס 03-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

לדבוק בעקרונות בלי להתנצל

למה בנושא ארץ ישראל יש הסבורים שמפלגות דתיות וחרדיות חסרות עמדה ברורה ומוצקה? האם יהודים דתיים הם מהאו"ם?

כאן היה אברהם אבינו. אלון מורה משמאל ושכם מימין

ומקום קבורתם של האבות והאימהות. מאורעות התנ"ך רובם ככולם מתרחשים באזורים האלה.

יהודי מאמין מחוייב גם להלכה הברורה בשולחן ערוך האוסרת לאפשר לגויים כניסה לערי ספר, אפילו לשעה קלה, מחשש ש"משם תהא הארץ נוחה ליכבש לפניהם". ההלכה מורה לצאת נגדם למלחמה אפילו בעיצומו של יום השבת, ולא להתפתות לעשות שלום. ההלכה יודעת טוב יותר כי סופם של ויתורים ונסיונות כאלה להעמיד בסכנה את הארץ כולה.

אמת בקול רם

אין לנו שום סיבה להתבייש בעקרונות האלה או להצניעם. ארץ ישראל היא חלק בלתי נפרד מהווייתנו, ואין אנו רואים בה סחורה למשא ומתן. המציאות גם הוכיחה שמדיניות המנוגדת לתורה כשלה פעם אחר פעם במבחן המציאות והמיטה עלינו אסונות כבדים. כיום רק מי שמנותק לגמרי מהנעשה עדיין יכול להאמין שהקמת מדינת טרור בלב ארצנו תביא שלום.

דבקות בעמדות האלה גם תביא כבוד והערכה. הציבור מעריך את מי שדבק בעמדותיו, ובו למי שמוכר את אמונתו תמורת נזיד עדשים. המפלגות המבקשות את קולם של יהודים מאמינים ושומרי מצוות צריכות להבהיר שזו עמדתן הברורה והמוצקה. השמעת האמת בקול רם ובתקיפות היא הדבר הנכון בכל עת, ובמיוחד בעת הזאת.

מי ערב בחירות הם ימי חג לכל הפרשנים ויוצרי הספינים למיניהם, ואין אנו אמורים להתייחס ברצינות יתרה לכל פרשנות. אבל יש דבר מטר ריד בעצם העלאת רעיונות והשערות על שבסביבות מסוימות יהיו רשימות דתיות וחרדיות שותפות לממשלה הדור גלת בנסיגה מיהודה ושומרון ובמסירת ליבה של ארץ ישראל לשונאי ישראל.

גם אם אין אלה אלא משאלות לב של פרשנים למיניהם, או ספקולציות שבהן משתעשעים אישים פוליטיים מסוימים - עצם השמעת הרעיונות האלה היא עלבון. האם יעלה על הדעת שמפלגה

דתית תצטרף לממשלה שתבטל את יום השבת? האם מפלגה חרדית תהיה שותפה לקואליציה שתגזור גזרות על שמירת התורה והמצוות? למה בנושא ארץ ישראל יש הסבורים שמפלגות דתיות וחרדיות חסרות עמדה ברורה ומוצקה?

לא עניין פוליטי

אכן, מעמד של לשון מאזניים יש בו יתרונות, והוא מגדיל את כוח המיקוח שלך, אבל כל זה אינו יכול לבוא על חשבון עקרונות וערכים שהם בנפשנו. אנחנו משלמים יום יום מחיר על דברים שאנחנו מאמינים בהם, ועל כך גאוותנו. האם דווקא בנושא ארץ ישראל אין לנו עמדה וכביכול אנחנו מהאו"ם?

להפך, אם המפה הפוליטית הכללית מתחלקת לימין ושמאל, הרי בראייה של יהודי מאמין אין זו עמדה פוליטית, אלא אמונה פנימית עמוקה. הקשר שלנו לארץ ישראל אינו עניין פוליטי ואינו 'ימני', אלא הוא מתחיל מאברהם אבינו, כפי שאנחנו קוראים בפרשת השבוע. הקב"ה מבטיח לאברהם: "לזרעך אתן את הארץ הזאת". ברית בין הבתרים הקב"ה כורת ברית עם אברהם על נתינת ארץ ישראל לעם ישראל.

בעולם המושגים של יהודי מאמין עריה של ארץ ישראל אינו 'שטחיים', אלא חלק בלתי נפרד מהתורה. הנה, בפרשת השבוע אנחנו קוראים על אברהם העובר בארץ עד שכם ואלון מורה. חברון היא מקום מגוריו של אברהם בזמן מאוחר יותר,

חובתנו לתקן

לעשות זאת. על-ידי הבחירה הנכונה האדם מתקן את הבריאה ומביא אותה לידי שלמות.

להתעניין בזולת

תיקון העולם נעשה על-ידי קיום המצוות, ובראשן מצוות מילה. על-ידי המילה היהודי משיג קדושה עליונה יותר מזו שבה נברא, שכן המילה יוצרת שמצב שבו תהיה "בריתי בבשרכם לברית עולם". זה רצונו של הקב"ה, שאנחנו כמו ידו נביא את האדם לידי שלמות, וכמורכב את העולם כולו.

מכאן ברור שקיום המצוות אינו עניין פרטי של אדם פרטי בישראל, אלא הוא נוגע לשלמות העולם כולו. לכן יש לדחות את הטענה שאל לו לאדם להתערב במעשי הזולת, ולהניח לכל אחד ואחד לעשות כרצונו. חובתו של יהודי לתקן את העולם חלה גם על הזולת, ולכן חובה ללכת אל יהודי שני ולמצוא דרך לקרבו לתורה ולמצוותיה. כל מצווה מוסיפה אור בעולם כולו, ומקרבת את הגאולה האמיתית והשלמה.

(תורת מנחם כרך לה, עמ' 184)

אמרת השבוע

ראיה הפוכה

תושבים בעיר ברודי סיפרו לרב העיר, רבי שלמה קלוגר, על תלמיד-חכם עני שמסרב לקבל עזרה, בטענה שאין הוא רוצה ליהנות ממתנת בשר ודם, וילדיו רעבים ללחם. שאל הרב את היהודי לפרש התנהגותו, והוא השיב: "הולך אני בדרכו של אברהם אבינו, שסירב לקחת ממלך סדום 'מחוט ועד שרוך נעל'".

חיין רבי שלמה ואמר: "להפך, דווקא אברהם מלמדנו שיהודי כמוך צריך לקבל את המתנה. הלא התורה מספרת שאברהם לא סירב לקבל מתנות מפרעה מלך מצרים, כמו שנאמר: 'ולאברהם היטיב בעבורה, ויהי לו צאן ובקר וחמורים, ועבדים ושפחות, ואתונות וגמלים'. אלא שבהיותו בארץ-ישראל, במצב כלכלי טוב, סירב לקבל מתנות, אבל בהיותו עני ואביון, נודד בדרכים, נענה וקיבל".

פתגם חסידי

"עם-ישראל וארץ-ישראל הם כמו סיר ומכסה. אין האחד שלם בלי השני, ורק כששניהם מחוברים יחדיו יש כאן דבר שלם" (המגיד מקוז'ניץ)

בשמים", שהדיבור האלוקי 'הי רקיע' ניצב לעולם בתוך השמים ובורא ומקיים אותם. אם הבריאה תיפסק לרגע אחד - תבטל מציאות השמים.

נמצא אפוא, שכל דבר שמתרחש בעולם הוא מעשי ידיו של הקב"ה, ואם-כן, מניין לנו הרשות להתערב במעשי ידיו? אם הקב"ה עושה שאדם מסויים יהיה עני, לכאורה זה רצונו, ואל לנו להתערב בגזרת הבורא.

כוחות מיוחדים

התשובה היא שבסיומם הבריאה נאמר "אשר ברא אלוקים לעשות". לכאורה המילה 'לעשות' מיותרת. מסבירים חז"ל 'ש'לעשות' משמעותו - 'לתקן'. כלומר, הקב"ה ברא את העולם מלכתחילה במתכונת שאינה שלמה, כדי שהאדם ישלים את העולם ויביאו לידי תיקונו.

לשם כך העניק הקב"ה לאדם כוחות מיוחדים, שלא ניתנו לשום נברא, ואחד מהם הוא כוח הבחירה החופשית - היכולת לבחור בדרך הנכונה בבחירה חופשית, בלי שיהיה מוכרח

מצוות המילה, שעליה מסופר בפרשתנו, מעוררת שאלה, כמו שמסופר במדרש: "פילוסופוס אחד שאל את ר' הושעיא: אם חביבה היא המילה, מפני מה לא ניתנה לאדם הראשון?". הפילוסוף טען, שאם אכן האדם צריך להיות מהול, מדוע לא נברא כך מלכתחילה?

טענה דומה נשאלה על מצוות צדקה. הגמרא מספרת שטורנוסרופוס הרשע שאל את רבי עקיבא: "אם אלוקים אוהב עניים הוא, מפני מה אינו מפרנסן?". הוא אף המשיל זאת למלך שכעס על עבדו וחבשו בבית האסורים וציווה שלא להאכילו ושלא להשקותו, ובא אדם אחד והאכילו והשקהו. "כששמע המלך, לא כועס עליו?". כלומר, אם הקב"ה גזר על אדם שיהיה עני, באיזו זכות אנו מתערבים ומסייעים לאותו אדם?

למה להתערב

הלוא אנחנו מאמינים שהקב"ה ברא את העולם לא רק לפני כך וכך שנים, אלא הבריאה מתחדשת בכל רגע ורגע. ידועה תורת הבעש"ט על הפסוק "לעולם ה' דברך ניצב

מן המעיין

תמימות | מאת הרב אליעזר ברוד

תמימות במקומה

"התהלך לפניי והיה תמים" (בראשית יז, א). אדם חייב להיות תמים לפני הקב"ה, אבל עם הבריות קשה להסתדר על-ידי תמימות בלבד.

(רבי וולף מסטריקוב)

תמיד לפני ה'

"התהלך לפניי והיה תמים". אדם המתהלך תמיד במחשבה שהוא לפני ה' - הוא תמים ושלם.

(רבי מרדכי מצ'רנוביל)

הסרת המיות

מי שחסר בו דבר-מה באיבריו, או שיש בו דבר מיותר, נקרא בעל מום, שאינו תמים, כמו שנאמר "תמימה, אשר אין בה מום". לכן אמר הקב"ה לאברהם שימול את עצמו, יסיר את הערלה המיותרת, ואז יהיה תמים.

(מעשי ה')

תם ואיש

על יעקב נאמר שהוא "איש תם" (בראשית כה, כז). הוא היה גם 'איש' וגם 'תם'. ידע מתי לנהוג בתמימות, להיות 'תם', ומתי להיות 'איש' - בעת הצורך היה "אחיו ברמאות".

(רבי בונם מפשיסחה)

תמימות ורצינות

התמימות מבטאת את הרצינות, וה'תמים' הוא

האמיתי בעצם מהותו, שאינו משתנה לעולם. שלא כהתפעלות הלב היכולה להשתנות, התמימות שבלב, אף שהיא בלי התפעלות, אמיתית היא, והתמים בליבו לא יטה לבבו לעולם.

(ספר המאמרים תש"ג)

נפש שלמה

יש להבטיח שהנפש תהיה תמימה, שלמה, ולא מחוסרת איבר. כשם שיש תרי"ג חלקים בגוף, רמ"ח איברים ושס"ה גידים, יש תרי"ג איברים בנפש, ושלמותם של איברים אלה תלויה בקיום תרי"ג מצוות התורה.

(לקוטי תורה)

תוכו כבדו

עבודת הבורא צריכה להיות תמימה. היא חייבת להקיף את כל האדם, וזאת על-ידי שהיא חודרת לפנימיותו, שיהא 'תוכו כבדו'. עליה להיות גם מצד הנפש הבהמית, כמאמר חז"ל "בכל לבבך - בשני יצריך".

(אור התורה)

מא' ועד ת'

האות א רומזת לקב"ה, אלופו של עולם, והאות ת היא האות הרחוקה ביותר ממנה. על זה נאמר "תמים תהיה עם ה' אלוקיך" - יש לקשר ולחבר את כל ענייני העולם, הרמוזים באותיות מא' ועד ת', 'עם ה' אלוקיך".

(כתר שם טוב)

ברית מטלטלת

השמחה על הולדת הבן הייתה מהולה בדאגה. אבי הבן, יני (יעקב) קריצ'בסקי, שימש מנהל בכיר של רשת מפעלי טקסטיל בטשקנט שבאוזבקיסטן. הימים ימי השלטון הקומוניסטי שרדף את הדת. איך יוכל אדם בכיר כמותו למול את בנו?

יני נולד להורים חסידים. סירובו של אביו לעבוד בשבת גזר על המשפחה חיי עוני ומחסור. כדי להסיר חשד שההימנעות מעבודה בשבת נובעת מסיבות דתיות, נמנע האב מללכת לבית־הכנסת. כך גדל הילד בלי שביקר מעולם בבית־הכנסת. באיך ברירה נשלח ללמוד בבתי־הספר הסובייטיים.

מנה מזערית של לימודי יהדות קיבל יני בשעה מוקדמת בבוקר. בחור ישיבה היה בא אל ביתו ולומד עמו. תמורת שעת לימוד זו קיבל הבחור מעט מזון שהצליחה להשיג במאמצים אימו של יעקב, ציפור.

יעקב גדל ונשא לאישה בת למשפחה יהודית מסמרקנד. אראז גילה כי באזורים האלה של רוסיה השלטונות אינם רודפים את הדת בנחישות ובנחרצות כבערי המרכז, והוא החליט להקים שם את ביתו.

בסמרקנד החל להשתתף בתפילות בבית־הכנסת החב"ד, שהיה מלא מתפללים ובקושי היה שם מקום לעמוד. בהמשך השתתף גם בהתוועדויות החסידיות שהיו נערכות אחרי התפילה, ואלה העניקו טעם חדש ליהדותו.

בינתיים התקדם בעבודתו, ובמרוצת הזמן נעשה מנהל בכיר ברשת הטקסטיל. מעמדו אפשר לו להעסיק יהודים רבים שלא רצו לעבוד בשבת. הוא הרבה להכניס אורחים, וכמו כן עזר להקל בעונשם של אסירים יהודים.

בשל משרתו הבכירה היה יני נתון למעקב מתמיד של השלטונות, אך הוא הכיר רבים מאנשי השלטון, וידע כיצד לחמוק מידיהם פעם אחר פעם, בעזרת שוחד נדיב והרבה וודקה יקרה.

אולם עריכת ברית־מילה לילד היא עניין אחר לגמרי. כיצד עושים זאת בלי שהדבר ייודע לקומוניסטים?

פקידים סובייטים בכירים הזהירו אותו במפורש כי הוא עלול להישלח לסיביר אם יעז למול את בנו. הוא השיב בקול בוטה: "אני מכבד את

דרישתכם, אולם שומר על זכותי לערוך אירוע חגיגי לרגל הולדת בני". לזה הביעו גם הם את הסכמתם.

החגיגה נקבעה ('במקרה' כמובן) ליום השמיני להולדת התינוק. לאירוע הזומנו ידידים רבים מהקהילה החסידית, וכדי שלא לעורר חשד הזמין יעקב גם את מר שפיגל, פקיד

בכיר בממשלת אוזבקיסטן, שיבוא לשמוח עמו ולברכו לרגל הולדת בנו.

בבוא היום התמלא הבית מוזמנים, ובהם הבכיר שפיגל, שהתברר כי הוא יהודי. יני עבר בין האורחים והתיישב ליד שפיגל. הוא מזג לאורה כוס וודקה וזה אמר 'לחיים', בירך את בעל השמחה ולגם כהלכה. כשקם

לומדים גאולה מאת מנחם ברוד

גלות לשם גאולה

מפתיע למדיי גלות שבשורת הגלות ניתנה מיד בראשית התהוותו של העם היהודי. במעמד הנשגב של כריתת ברית בין הבתרים עם אברהם אבינו, אומר לו הקב"ה: "ידוע תדע כי גר יהיה זרעך בארץ לא־להם, ועבדום ועינו אותם ארבע מאות שנה". עם כריתת הברית הנצחית בין הקב"ה לעם ישראל באה הבהורה על גלות מצרים, שהיא שורש כל הגלויות.

דבר זה תמוה ביותר. הבהורה על הגלות סותרת לכאורה את מהותה של כריתת הברית. לשם מה כורתים שני אוהבים ברית בניהם, והלאו גם בלי הברית הם אוהבים זה את זה? אלא שמטרתה של כריתת הברית לעשות את האהבה לבלתי־תלויה ולנצחית, שגם אם יצוצו סיבות שיהיה בהן כדי לערער את האהבה, תשמור הברית עליה לבל תיפגע. כריתת הברית בין הקב"ה לאברהם אבינו אומרת אפוא, שגם אם יחטאו בני־ישראל ואף אם יתכבדו לקב"ה – לא תיפגע אהבת הקב"ה לעם־ישראל. איזה מקום יש אפוא לבשורת הגלות דווקא בעיצומה של כריתת הברית?

שלוש אפשרויות

מזה עצמו אנו מבינים שהגלות איננה עונש בלבד על חטאי בני־ישראל, אלא טמון בה עניין נשגב ונעלה ביותר. מתוך הגלות צומחת הגאולה, כשם שמריקבון הגרעין צומח האילן. בפנימיותה של הגלות טמון טוב נאצל ונפלא, והוא יתגלה בבוא הגאולה. רק בראייה חיצונית הגלות היא עונש, אך בפנימיות העניינים הגלות היא ביטוי לאהבתו העצומה של הקב"ה לעם־ישראל, מכיוון שבאמצעותה הוא מביא את הגאולה השלמה.

מתפיסה זו נגזרת ההתייחסות האמיתית אל הגלות. נבין זאת עלידי משל. למלך גדול היה ידיד־נפש, והיה המלך מקרבו ומראה לו חיבה גדולה. יום אחד ריחקו המלך ממנו, סילקו מארמונו ואף ציווה לגרשו מהמדינה אל אי נידח. השאלה עכשיו, מה תהיה תגובתו של אותו ידד.

אפשרות ראשונה: בימים הראשונים יהיה הידיד שבור ורצוף מנפילתו הגדולה, אך בנקוף הזמן יתאושש, ישלים עם מצבו ויתחיל לחשוב כיצד לפתוח בחיים חדשים בתנאים הקיימים. אפשרות שנייה: הקשר עם המלך חסר לידיד כל־כך, עד שהוא ממאן להתנחם. הוא מאבד את הטעם בחיים ונשאר עצוב וממורמר כל ימי חייו. אפשרות שלישית: אהבתו הגדולה למלך והביטחון באהבתו של המלך אליו גורמים לו לחוש כי כל העניין אינו אלא זמני, וכי בוודאי אין המלך חפץ ברעתו, אלא שיש בזה כוונה נסתרת כלשהי, שכאשר תושלם, ישיבו המלך לארמונו. אמנם הוא מצטער על הריחוק מחצר המלכות, אך עם זה הוא חי בתקווה ובציפייה מתמדת לשובו אל היכל המלך.

הבטחה לדורות

אלה גם שלוש ההתייחסויות האפשריות כלפי הגלות. יש שהתרגלו אל הגלות; טוב להם בה, ואין הם מצפים עוד לגאולה. אחרים מביטים אחורה, אל אלפיים שנות הגלות, והם כבר נואשים מאפשרות הגאולה. ההתייחסות האמיתית והנכונה היא השלישית: מתוך אמונה שלמה באהבתו של הקב"ה לעם־ישראל, אנו בטוחים שהנה הנה, עוד מעט־יקט, תתגלה הכוונה האמיתית של הגלות ותבוא הגאולה השלמה.

וכדי שיהיה לעם־ישראל הכוח לעמוד בקשיי הגלות ולהאמין שאין היא נובעת מחלילה פירוד בין הקב"ה לעם־ישראל, הודיע הקב"ה על הגלות דווקא בעת כריתת ברית בין הבתרים. כך הבהיר הקב"ה לעם היהודי לדורותיו כי אהבתו לעם־ישראל נצחית ובלתי־תלויה, וגם הגלות עצמה היא ביטוי לאהבה זו, מכיוון שדווקא ממנה ומתוכה צומחת הגאולה (ראה לקוטי שיחות כרך ב, עמ' 359 ועוד).

יעקב, התיישב ליד שפיגל אורח אחר, גם הוא מזג לו כוס מלאה ואמר עמו 'לחיים'. אחריו באו שלישי ורביעי וכל אחד ואחד מזג לשפיגל עוד כוס, עד שזה כבר היה שתוי לגמרי.

בשלב זה היה יני בטוח כי דעתו של שפיגל אינה נתונה לנעשה, וכי כבר אפשר לערוך את ברית־המילה. ליתר ביטחון הקיפו עשרה חסידים את המוהל והתינוק, והרב שמעיה מרינובסקי, ששימש רבם של חסידיו חב"ד, נתכבד להיות הסנדק. הברית נערכה במהירות, והתינוק, שנקרא שמו בישראל מתתיהו, על שם מרים נס המרד בגְזרות היוונים, הוחזר לידי אימו.

החגיגה נמשכה ליד שולחנות ערוכים. פתאום התעורר שפיגל ושאל: "מיהו היהודי הקדוש הזה?". כוונתו הייתה לרב מרינובסקי, שזקנו הלבן ופניו העדינות שיוו לו הדרת־פנים מיוחדת.

הכול נחרדו. האם הבחין בנעשה? כדי להסיה את דעתו הסבירו כי מקובל להביא לשמחה צדיק, שיחזיק את הילד ויברכו... שפיגל התעקש: "אני רוצה לנשק את ידו של האיש הזה". הרב מרינובסקי ניגש אליו, חיזור לגמרי, ושפיגל רכן בהכנעה ונשק את ידו.

הימים הבאים היו מלווים חשש כבד. איש לא ידע אם שפיגל הבחין בנעשה, אם דיווח על כך לשלטונות, ואם מרחפת סכנה מעל ראשם של יני, הרב מרינובסקי והקהילה כולה.

יני החליט לגשש בזהירות. הוא לקח עמו מצרכי מזון משובחים, שנועדו לשחד את מי שצריך, וניגש אל משרדו של שפיגל. לתדהמתו מצא את דלת משרדו סגורה, והשלט שעליה, הנושא את שמו ותפקידו, חסר. ברוסיה זה היה סימן לא־טוב, שכן משמעות הדבר שהיושב במשרד נשלח למאסר.

יני נחרד. אם שפיגל הואשם על השתתפותו בברית־מילה, הרי שהוא ומשפחתו הבאים בתור. מבוהל החל לחקור את פשר היעדרותו של שפיגל, אך נאמר לו כי הוא פרש מתפקידו מפני סיבות בריאותיות. יני נרגע. עם זה, פנה אל ביתו של שפיגל כדי לשוחח עמו.

להפתעתו, מצא את שפיגל בריא לגמרי. "למה פרשת?", שאל יני, ותשובתו של שפיגל הממה אותו: "בהיותי אצלך נוכחתי בגודל ההקרבה שהייתם מוכנים לה בעבור עריכת הברית לבנכם. מסירות־נפש זו ותחושת החמימות ששרתה ביניכם נגעו לליבי עד מאוד. החלטתי כי מוטב לי לעזוב את המשרה הרמה כדי לחזור ולחיות כיהודי..."

המוהל המעופף

ש"מכאן אפשר לנסוע לכל מקום כדי לקיים את המצווה", כדבריו. הצצה קלה ביומנו פורשת לפניך את מפת הגלובוס: רוסיה, גרמניה, צרפת, ישראל, ארה"ב, אסטוניה, בלרוס, שווייץ - רשימה חלקית מאוד.

במשך שבועות ניסה המוהל הרב מרדכי-צבי סולומון לשכנע את אלכס, יהודי בן 52 ממוסקווא, לקיים את מצוות ברית המילה. אלכס, שהיה נשוי לאישה לא-יהודייה, טען שהוא רחוק מאוד מחיי היהדות. רק אחרי מסכת שכנועים, בשיחות טלפוניות, השתכנע אלכס.

משנה את החיים

מעט לעת הרב סולומון מקבל פניות מארגון 'ברית יוסף-יצחק' לערוך ברית ליהודי בקצה העולם, אבל פעמים רבות הוא שמשכנע את הנימולים לקיים את המצווה. "כשאני שומע על יהודי שלא קיים ברית אעשה כל מאמץ לשכנע אותו, לפעמים אסע אליו במיוחד", הוא מספר. "כשיהודי אומר לי שאין רצונו לערוך ברית לבנו, זה גורם לי צער גדול. יש אדם שנוקתי לשבע שנים לשכנע אותו".

מועד הברית נחקק בזיכרונו של הרב סולומון. "רגע לפני הברית הלכתי לפינת החדר והתפללתי לבורא-עולם שהנימול יזכה להיות יהודי ירא-שמים", הוא מספר. "עברו כמה שנים וקיבלתי שיחה מיהודי ממוסקווא שביקש כי אבוא לביתו כשאבקר באזור. שמרתי את מספרו, וכעבור כמה חודשים, כשנזדמנתי למוסקווא, באתי אל ביתו. יהודי שומר מצוות, המקפיד על קלה כחמורה, פתח לי את הדלת בחיוך רחב. זה היה אלכס. כיום הוא מתגורר בירושלים".

מטרת חיים

את הריאיון עם הרב סולומון אנו מקיימים בשעה שהוא נוסע ברכבת בשווייץ, מקום מגוריו, בדרכו לעוד ברית מילה, הפעם בעיר ציריך. כבר שלוש עשרה שנה הוא עוסק בעריכת בריתות. "אני אוהב את המצווה", הוא משיב לשאלה מדוע בחר דווקא בעיסוק הזה. "מצוות ברית מילה היא חלק מנשמת, אני מרגיש שזו מטרת חיי".

הרב סולומון נולד וגדל בשכונת קראון-הייסט שבניו-יורק. הוא בחר להתגורר בשווייץ משום

סיפורים רבים יש בפיו על יהודים שחייהם השתנו מן הקצה אל הקצה. "יש נימולים שבעת קיום המצווה היו במקום רחוק מאוד ברוחניות, והברית הניעה תהליך של התקרבות, עד שנעשו יהודים שומרי תורה ומצוות", כדבריו.

חי מאוויר צח

"ממה אתה חי?", זו שאלה שהוא נשאל פעמים רבות. "יש אוויר צח בשווייץ", הוא משיב בבדיחות הדעת. אבל המציאות מורכבת יותר. כשהוא מקבל פנייה לעריכת ברית מילה, הוא

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

פינת ההלכה

מניין בברית-מילה

שאלה: האם חייבים לערוך ברית מילה בנוכחות מניין?

תשובה: יש להשתדל לקיים את המילה במניין, כדי להעיד לפני עשרה על האב שהכניס את בנו בבריתו של אברהם אבינו. ועוד, שהמילה נקראת 'אות', וצריך לפרסם את הניסיון והאות שנתנסה בהם אברהם אבינו. וכן, כדי להודות לה' לפני עשרה על התינוק, כעין היוצא מבית האסורים, אם על יציאתו מרחם אימו, או על יציאתו מן הערלה (כנרמז בפסוק "גם את בדם בריתך שילחתי אסיריך..." זכריה ט,יא). לכן אומרים במילה את הפסוק (תהילים קז,א) "הודו לה' כי טוב".

במקום שאי-אפשר לעשות זאת במניין, עושים בפחות ממניין, ובכל-זאת יש להדר לאסוף כמה אנשים שאפשר, ובשעת הדחק גם נשים מצטרפות למספר זה. אם הנימול גדול, מצטרף גם הוא (יש

מסירות-נפש. המוהל הרב מרדכי-צבי סולומון

מעדכן בעלות הנסיעה בלבד. "בדרך-כלל משלמים על הנסיעה, אבל לעיתים יש נימולים שמצבם הכלכלי קשה, ואין בכוחם לשלם, ואז אני משלם את הנסיעה מכיסי, והשם עוזר. איך אפשר לסרב ליהודי שרוצה לקיים ברית?".

במרוצת השנים עשה אלפי בריתות. לפעמים הוא עושה כמה בריתות ביום, כל אחת במקום אחר. "בשבתות אני מקפיד להיות בבית, אבל רוב ימי השבוע אני מבלה בנסיעות", הוא אומר. "זה קשה, אבל רעייתי, ולמעשה גם בננו הקטן, שותפים במסירות-נפש למען המצווה החשובה".

ליווי ויועץ משפטי
משרד עו"ד ד"ר י. וינרוט ושות'
 מענקי משרד השיכון לזכאים

ש.ג.ל.ת. דניאל
 עמותה לדיור ע"ר

הדמייה
 אחרונה!
 צוברת תאוצה... זה הזמן לממש את ההזדמנות ולרכוש דירה בעיר העתיק התורנית במחירים אטרקטיביים שלא יחזרו!
 לפרטים: 09-7711963

מעוביין לקנות
ספרי תורה פסולים
 (גם מיועדים לגניזה)
 וכן כלי כסף, רימונים לס"ת, כתרים, אצבעות, מגילות אסתר פסולות ועוד...
052-9772525

"נר מצוה" פתילות מצמר גפן.
 הנרות היחידים המכילים 100% שמן זית טהור.
 הנרות היחידים שבהדלקתם מקיימים פוראות "הדלקה עושה מצוה"
 משמן זית ישראלי
 משק-אחיה
 ראוי לפאבל
 דרושים מפיצים ברחבי הארץ.
 לתזמנות בסיטונאות בלבד: טל: 052-6534024

קבוצת אברכה, מחיט אברכה, מצבים אלוץ, אמוא!
מוסדות קבר רחל כל יום 7 ימים בשבוע 365 יום בשנה
מוסדות קבר רחל משמרות תורה ותפלה, יום ולילה בקבר רחל אמנו
1-800-800-863
 מוקד פילוחות אברכה לאלוץ, אברכה, 24 שעות
 קבר רחל
 ת.ד. 41118 ירושלים
סגולה
בדוקה רבנובה
 שאליהם כבר נושעו בוכותה מאת רבי חיים פאלאני זיע"א
 "מן הראוי בכל מקום שישראל מצויים שם ידבו ביום ההילולא י"א במרחשון לקופת רחל אמנו המצלת מכל הצרות ומגיה מכל רע והיא סגולה בדוקה ומנוסה ורבים שעשו כך עלתה בידם לראות ישועות גדולות
 (מועד לכל חי, סי' י"ח)